

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Qvæstiones Morales Selectiores De Lege Interna Et Externa

discussæ, ac Resolutæ, & in duos Libros divisæ, In quibus, propositis casibus, prima quædam principia, ad plurimas alias Quæstiones similes resolvendas perutilia, subinde examinantur

De Lege Externa

Beati, Gabriele

Augustæ Vindellicorum, 1729

VD18 80376800

55 An priuilegium, ob falsi narrationem, sit inualidum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39888

QVAESTIO LV.

An Privilegium, ob falsi narrationem sit inualidum.

C A S U S.

TITIVS, ex Oppido, quod supponitur esse nullius Dioecesis, volens matrimonium contrahere cum Bertà consanguineà in quarto gradu, dispensationem à Pontifice petijt; & ne dispensatio dirigeretur expedienda Ordinario Recinetensi, sed Maceratensi, in supplicatione, falso asseruit, Ordinarium Maceratensem esse viciniorem. Quæritur, an dispensatio ab Ordinario Maceratensi expedita, sit valida; & an Titius, qui bona fide contraxit, credens esse validam, validè contraxerit.

S V M M A R I V M.

1 Dispensatio ab Episcopo Maceratensi expedita, videtur valida.

2 Mendacium circa Ordinarium non pertinet ad causam finalem.

3 Error in nomine Dispensati, non tollit valorem dispensationis.

4 Dispensatio sic expedita, fuit inualida.

5 Episcopus Macerat. non erat vicinior.

6 Mendacium circa Dioecesim, dispensationem reddit inualidam.

7 Sicut etiam error circa Personam Impetrantis.

8 Et error circa modum vacationis beneficii.

9 Et circa Personam delegatam.

10 Quando non est error solum in nomine.

11 Cum errore circa Dioecesim, potest esse valida dispensatio.

12 Dispensatio voti certi, est irrita, si exprimat votum dubium.

R. P. Beati Lib. II.

14 Et si exprimat causa, qua verè non detur.

15 Est valida collatio beneficii simplicis, quamvis exprimat, esse curatum.

16 Et dispensatio in irregularitate ob homicidium, quamvis non exprimat circumstantia personæ occisæ.

R A T I O N E S D V B I T A N D I.

Non quodlibet privilegium, à Superiore, motu proprio conceditur, sed aliquod etiam ad instantiam partis, hoc est, ipsius Privilegiati, vel alterius, qui eius partes gerit. De hoc ergo quaeritur; An sicut ad sui valorem ex parte Privilegiati, requirit acceptationem; ita ex parte rei in supplicatione narrata, requirat veritatem; Aliqui enim putant,

Ll

non

non requiri; sicque validam esse dispensationem ab Ordinario Maceratenſi expeditam. Ita *Baſilius Pontius de matrim. lib. 8. cap. 15. §. ult. num. 43. Laymannus lib. 1. tract. 40. cap. 22. num. 27. Sancharellus vac. reſol. par. 1. qu. 63. Diana par. 1. tract. 10. reſ. 36.*

3 Primò; Quia non ſemper eſt inuvalida diſpenſatio, quoties in ſupplicatione aliquid fingitur, vel tacetur, quo cognito, Superior, vel abſolutè non diſpenſaſſet vel ſaltem non diſpenſaſſet eodem modo, ſed ſolùm quando fingitur, vel tacetur aliquid pertinens ad finem diſpenſationis, vel faciens ad hoc, vt diſpenſatio conuenienter, & melius concedatur; Hinc enim eſt, vt valida ſit Voti diſpenſatio obtenta ab eo, qui ſe finxit Virum doctum, vel ſtudioſum, quia ſcilicet fictio iſta non habet connexionem cum cauſa diſpenſationis. Sed neque mendacium circa Ordinarium, cui committitur diſpenſatio, pertinet ad cauſam finalem, vel ad materiam diſpenſationis; Cauſa enim finalis eſt, ad vitandum ſcandalum, vel incontinentiam, vel quid ſimile; & materia, eſt impedimentum conſanguinitatis; cum quorum neutro connexionem habet Ordinarius: Ergo etiam diſpenſatio, cum tali mendacio obtenta, erit valida.

4 Secundò; Quia error in nomine Perſonæ, cui conceditur diſpenſatio, non tollit valorem diſpenſationis; Tum quia non pertinet ad cauſam diſpenſationis; Tum quia non mutat intentionem Diſpenſantis; Ergo neque error in nomine Ordinarij, cui committitur diſpenſatio, vitabit diſpenſationem; Ordinarius enim multò minus pertinet ad cauſam diſpenſationis,

quam is, cui conceditur diſpenſatio, & conſequenter etiam multò minus mutat voluntatem Diſpenſantis.

RESOLVTIO.

2 **R**eſpondetur tamen; diſpenſationem à Titio ſic obtentam fuiſſe inuvalidam. *Salas de legibus diſp. 20. ſect. 17. num. 123. Sanchez lib. 8. matrim. diſp. 21. n. 39. Rebellius par. 2. lib. 3. quaſt. 5. num. 24. Bonac. diſp. 1. quaſt. 2. pun. 4. num. 6. & alij apud iſtos.*

6 Primò; Quia, Ad valorem diſpenſationis, attenditur intentio Diſpenſantis; ab hac enim diſpenſatio totaliter pendet; Intentio autem Pontificis diſpenſationem concedentis eſt, illam committere Epifcopo viciniore, vt colligitur aperte ex praxi, & ex ſtilo Curia; Pontifex enim, nunquam dirigit diſpenſationem expediendam, niſi Epifcopo viciniore. Cum ergo Epifcopus Maceratenſis, non eſſet viciniore, Pontifex non cenſetur voluiſſe illi committere diſpenſationem expediendam, ideoque diſpenſatio fuit inuvalida ex defectu poteſtatis in Epifcopo.

7 Secundò; Quia, ſi Titius fuiſſet Diœceſis Recinetenſis, & in ſupplicatione expreſſiſſet, ſe eſſe Diœceſis Maceratenſis, ſicque expeditio, commiſſa fuiſſet Epifcopo Maceratenſi, diſpenſatio ab illo expedita, fuiſſet inuvalida, ex defectu voluntatis, ac intentionis in Pontifice; Pontifex enim ſemper intendit, mandatum diſpenſandi committere Ordinario Impetrantis, cum hic in ipſa commiſſione exprimitur, & hic ſit Curia ſtilus: Sed etiam, in caſu præſenti,

ti, Pontifex non intendit dispensationem committere Episcopo Maceratenſi, ſed Episcopo viciniore: Ergo etiam in caſu praſenti, inualida eſt diſpenſatio, ex defectu voluntatis in Pontifice, ac po- teſtatis in Episcopo Maceratenſi.

8 Tertiò; Quia error circa perſonam Impetrantis, vitiat diſpenſationem; reddit enim illam inuoluntariam, cum Pontifex non intendat illam dare Petro, ſed Paulo; ſicut error circa perſonam Donarij vitiat donationem, quia reddit illam inuoluntariam, iuxta ea, quae diximus, *lib. 1. quaest. 23.* Sed etiam error circa perſonam Ordinarij, cui delegatur poeſtas diſpenſandi, reddit huiusmodi delegationem inuoluntariam; Pontifex enim intendit, illam delegare ei, qui eſt viciniore; Ergo etiam error circa perſonam Episcopi delegati, reddit inualidam delegationem, & conſe- quenter diſpenſationem ab huiusmodi Episcopo expeditam. In caſu autem praſenti, interuenit error circa perſonam Episcopi delegati; cum Pontifex intendat diſpenſationem committere viciniore, & Episcopus Maceratenſis, ad quem dirigitur diſpenſatio expedienda, non ſit viciniore.

9 Quartò; Quia, ſi quis, petens bene- ficium, in ſupplicatione falſò narret, illud vacare per reſignationem, cum va- cet per mortem, collatio eſt nulla; *ex cap. Susceptum, de refer. in 6.* vbi habe- tur; mandato dato de conferendo bene- ficio vacante per reſignationem nequit conferri, ſi vacet per mortem. Ergo ſimiliter, ſi quis petens diſpenſationem, eiufque commiſſionem, falſò narret, Episcopum Maceratenſem eſſe viciniore-

rem, cum tamen ſit remotior, diſpen- ſatio illi commiſſa erit inualida; Non minùs enim, intentio Pontificis eſt, de- legare facultatem Episcopo viciniore, quam conferre beneficium vacans per reſignationem, & non per mortem.

OBIECTIONVM SOLVTIO,

Nequè obſtant rationes in contrari- **IO**
um. Ad primam Reſpondetur; Non ſolùm errorem circa materiam, vel cauſam finalem delegationis, ſed etiam circa perſonam delegatam, vitiare delegationem. Sicut non ſolùm error circa cauſam finalem, vel materiam diſpenſationis, vitiat diſ- penſationem, ſed etiam error circa per- ſonam diſpenſatam; Nam hic etiam er- ror ſufficit ad mutandam voluntatem Superioris delegantis, vel diſpenſantis, à qua deſumitur valor diſpenſationis, vel delegationis; Cum perſona delegata, vel diſpenſata, ad diſpenſationem, vel delegationem, non minus eſſentialiter pertineat, quam cauſa finalis, & materia.

Ad ſecundam Reſpondetur; In caſu **II**
praſenti, non eſſe errorem ſolùm in no- mine, ſed etiam in perſonà ipſà Ordini- narij, cui committitur diſpenſatio; hæc enim committitur viciniore, cuiuf- modi non eſt Episcopus Maceratenſis, ſed Recinetenſis. Eſſet error ſolùm in nomine, ſi Episcopus Recinetenſis diſ- penſationem expediuiſſet; cum enim ipſe ſupponatur eſſe viciniore, ad ipſum verè dirigeretur diſpenſatio, licet deinde per errorem appellaretur Episcopus Macera- tenſis. Sicut ergo, cum quis baptizat Infantem praſentem, quem putat eſſet

Ll 2

Filium

Filium Petri, cum sit filius Pauli, validus est Baptismus, quia Baptizans intentionem habet baptizandi Infantem presentem, quicumque tandem ille sit, licet deinde erret, dum putat esse filium Petri; Ita Pontifex, dum dispensationem dirigit expediendam, Episcopo viciniore, quem putat esse Episcopum Maceratanensem, valida est delegatio respectu Episcopi Recinetensis, quia hic est verè vicinior, & intentio absoluta Pontificis est, delegare Episcopum viciniorem, licet deinde erret in nomine, dum illum nominat Episcopum Maceratanensem.

COROLLARIA.

12 **C**olligitur ex dictis primò; Falsum esse, quod docet *Sanchez lib. 8. marr. disp. 2. n. 39.* Quando erratur in Diocesi, vt si quis in supplicatione, vel dispensatione, dicatur esse Diocesis Albanensis, cum sit Tusculana, irritam esse dispensationem, quia tunc neuter Episcopus cum eo dispensare potest. Non Tusculanus, quia mandatum dispensandi, dirigi videtur ad Episcopum Albanensem, & Tusculanus mandatum non accepit ad dispensandum. Neque Albanen. quia Pontifex intendit mandatum dispensandi committere Ordinario Petentis; Episcopus autem Albanensis non est Ordinarius petentis. Hoc inquam, videri falsum; quia Episcopus Tusculanus, cum sit Ordinarius Petentis, videtur in hoc casu dispensare posse; Pontifex enim intendit, facultatem dispensandi dare Ordinario Petentis, licet erretur in nomine Ordinarij, illum

appellando Episcopum Albanensem; Quando autem constat de corpore, nihil obstat nominis error; parum enim refert, quod Ordinarius Petentis appellatur Episcopus Tusculanus, vel Albanensis. *Salas de legib. disp. 20. sect. 16. n. 123.*

13 **S**ecundò; Inualidam fore dispensationem, si quis peteret dispensationem Voti certi, exprimendo in supplicatione, esse dubium; Quia daretur error circa aliquid pertinens ad materiam dispensationis; hoc autem sufficit ad vitandam dispensationem, cum tollat in Superiore voluntatem dispensandi; Pontifex enim dispensaret tunc in voto dubio, non verò in certo. *Sanchez in sum. lib. 4. cap. 47. num. 34.*

14 **T**ertiò; Inualidam etiam fore dispensationem! si quis petens dispensationem contrahendi cum Consanguinea, exponeret pro causa dispensationis copulam, quæ verè non intercessit. Licet enim Pontifex possit sine causâ dispensare, non vult tamen dispensare, nisi preces veritate nitantur. Non niterentur autem veritate, si copula non intercessisset. Si tamen Petens dispensationem, exponeret tanquam causam, copulam habitam, & periculum scandali, vel infamiae inde suborituræ; tunc, si periculum verè non immineret, inualida esset dispensatio, quia Pontifex, propter illud periculum, concedit dispensationem, si verò periculum immineret, sed verè copula non intercessisset, validè esset dispensatio; Quia Pontifex, in hoc casu, moueretur ad dandam dispensationem à periculo, non verò à copula, cum hæc potius retardare soleat, quam mouere ad

concedendam; Vnde, in hoc casu, copula connexionem non haberet cum materia dispensationis. *Suarez tom. 2. de Relig. lib. 6. cap. 27. num. 10.*

- I 5** Quartò; Validam esse collationem Beneficij, si petens in supplicatione exponat, beneficium esse curatum, cum tamen sit simplex; cum enim Pontifex difficiliter concedat beneficium curatum, quam simplex, qualitas ista beneficij, non mouet ad concedendum beneficium, sed potius retrahit; Vnde non tollit voluntatem absolutam Pontificis beneficium conferendi. Valor autem collationis, ab hac voluntate desumitur.
- I 6** Quintò; Validam esse dispensationem Irregularitatis contractæ ob homicidium Sacerdotis, quamuis in obtinendâ dis-

pensatione, circumstantia Sacerdotij expressa non fuerit. Tum quia, nullo iure, vel consuetudine probatur, hanc circumstantiam, in huiusmodi dispensatione obtinendâ, esse necessariò exprimendam. Tum quia hæc circumstantia non habet connexionem cum materia dispensationis, sed est illi merè extrinseca; Irregularitas enim, imposita est homicidio, non ex eo, quod sit aliquod delictum graue; nam multis grauioribus, vt sunt blasphemia, periurium, & similia; non est imposita; sed ex eo, quod Christi mansuetudini opponatur; In ordine autem ad hanc oppositionem, per accidens omnino se habet, quod occisus, fuerit Sacerdos, vel Laicus. *Sanchez lib. 8. matr. disp. 21. num. 22.*

QVAESTIO LVI.

An quodlibet mendacium ad Prinilegium irritandum sufficiat.

C A S V S.

TITIVS, vt facilius à Patre facultatem obtineret Ordines suscipiendi, Votum emiserat non nubendi. Post aliquod verò tempus, volens cum Bertâ Matrimonium contrahere, dispensationem petijt, & obtinuit Voti Castitatis. Quæritur; Vtrum matrimonium licitè contrahere possit.

SUMMARIUM.

1. *Dispensatio à Titio obtenta pro voto non*

nubendi, viderur fuisse inualida.
3. *Pontifex concessit dispensationem Voti Castitatis.*

Ll 3

4 Vnum